

Broj 01/ 2677

Podgorica, 03.10.2018. godine

UNIVERZITET CRNE GORE
-Odboru za doktorske studije i Senatu-

PODGORICA

Predmet: Materijal za sjednicu Odbora i Senata

Poštovani,

U skladu sa članom 35. Pravila doktorskih studija, dostavljamo Vam materijal za narednu sjednicu Odbora za doktorske studije, odnosno Senata Univerziteta Crne Gore i to:

- Obrazac D1 (Ocjena podobnosti doktorske teze i kandidata) sa propratnom dokumentacijom za kandidata mr Ivana Radevića.

DEKAN
Prof. dr Nikola Milović

**UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA
DOKTORSKE STUDIJE**

Br. 01/ 2179
Podgorica, 03.10.2018. god.

Na osnovu čl. 64. Statuta Univerziteta Crne Gore, člana 35. Pravila doktorskih studija, Vijeće Ekonomskog fakulteta je na sjednici održanoj 03.10.2018.godine donijelo

ODLUKU

1. Usvaja se Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata mr Ivana Radevića.
2. Prihvata se kao podobna za izradu doktorska teza pod nazivom „**Menadžment znanja i organizacioni dizajn kao faktori kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija**“ i kandidat mr Ivan Radević.
3. Predlog dostaviti Odboru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore koji su nadležni za donošenje konačne Odluke.

OBRAZLOŽENJE

Vijeće Ekonomskog fakulteta je na sjednici održanoj 03.10.2018.godine razmatralo Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze „**Menadžment znanja i organizacioni dizajn kao faktori kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija**“ i kandidata mr Ivana Radevića.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

DEKAN

Prof. dr Nikola Milović

DOSTAVLJENO:

- a/a
- referentu doktorskih studija,
- Centru za doktorske studije,
- Senatu UCG.

OCJENA PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	mr Ivan Radević
Fakultet	Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore – Podgorica
Studijski program	Doktorske studije ekonomije
Broj indeksa	1/13
Podaci o magistarskom radu	Naziv: Digitalna ekonomija u funkciji savremenog marketing menadžmenta, Naučna oblast: Marketing menadžment (Smjer – Marketing i biznis), Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore, Podgorica, 2012, Srednja ocjena: 9.70 (A) Naziv: Retorika u funkciji liderstva, Naučna oblast: Retorika i liderstvo (Smjer – Državno-pravne studije), Fakultet za državne i evropske studije – Podgorica, 2013, Srednja ocjena: 9.71 (A)
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Menadžment znanja i organizacioni dizajn kao faktori kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija
Na engleskom jeziku	Knowledge Management and Organizational Design as Quality Factors of Health Organizations' Services
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	05. 07. 2018. godine (Odluka br. 01/1672)
Naučna oblast doktorske disertacije	Menadžment
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore – Podgorica	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
Javna odbrana polaznih istraživanja kandidata mr Ivana Radevića organizovana je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u Podgorici (sala <i>Tempus</i>), u petak, 14. septembra 2018. godine, sa početkom u 11.00 h, pred Komisijom u sastavu: prof. dr Božo Mihailović (predsjednik Komisije), prof. dr Vlado Dimovski (mentor) i prof. dr Anđelko Lojpur (član Komisije). Predsjednik Komisije, prof. dr Božo Mihailović, upoznao je kandidata i članove Komisije sa procedurom odbrane te dao riječ kandidatu da izloži rezultate dosadašnjeg rada i zaključke do kojih je došao tokom polaznih istraživanja.	

Kandidat je obrazložio temu, predstavio rezultate polaznih istraživanja i izložio detaljan plan istraživanja koji uključuje ciljeve, hipoteze, metodologiju, očekivani naučni doprinos i konsultovanu literaturu. Takođe, kandidat je predstavio i preliminarnu strukturu rada, kao i kratak teorijski pregled rada po poglavljima. Nakon izlaganja kandidata, uslijedila su pitanja (koja su data u prilogu), sugestije i diskusija članova Komisije sa kandidatom.

Komisija je uzimajući u obzir kvalitet sprovedenih polaznih istraživanja i kvalitet odbrane, jednoglasno donijela odluku da je kandidat uspješno odbranio sprovedena polazna istraživanja. Odbrana polaznih istraživanja završena je u 11.40 h.

B. OCJENA PODOBNOSTI TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

B1. Obrazloženje teme

Rapidan progres informaciono komunikacionih tehnologija doveo je do široke dostupnosti i zastupljenosti tehnologije u svakodnevnom životu. Paralelno sa tom pojavom, javlja se i problem čovjekove sposobnosti da organizaciono i antropološki iskoristi sve mogućnosti koje tehnologija pruža, a što se može postići kroz pristup menadžmenta znanja uz adekvatan organizacioni dizajn.

Predmet ove disertacije obuhvata dvije važne oblasti – menadžment znanja i organizacioni dizajn, tretirajući ih kao faktore kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija. Menadžment znanja omogućava organizaciji da na temelju stvaranja, osvajanja, čuvanja, podjele i primjene znanja unutar organizacije, poboljša poslovne performanse i kvalitet usluga. Sa druge strane organizacioni dizajn je uslovljen menadžmentom znanja, ali istovremeno i ukoliko je adekvatno konfigurisan, omogućava kvalitetniju eksploataciju resursa znanja unutar organizacije. Organizacioni dizajn uključuje izbor ciljeva, strategije, modela organizacione strukture uz kontingencijski pristup, kao i izbor sistema donošenja odluka, što bitno determiniše i kvalitet zdravstvenih usluga. Ispitivanjem ova dva faktora kvaliteta zdravstvenih usluga, doći će se do bitnih zaključaka za unaprijeđenje kvaliteta rada zdravstvenih organizacija u Crnoj Gori.

Savremeni konkurentski pejzaž menadžment nauka prepoznaje kroz pojmove kao što su promjene, brzina, rizik, neizvjesnost, nestabilnost i problemi. Menadžment znanja se javlja kao odgovor na navedene ekonomske izazove koji stoje pred savremenom organizacijom, kombinujući upravljanje znanjem, inovacije, fleksibilnost, umrežavanje, brzinu i proaktivnost kao kritične faktore uspjeha savremenih organizacija.

Menadžment znanja iako u osnovi prisutan već decenijama, postaje sve veći predmet interesovanja naučne i stručne javnosti paralelno sa razvojem informaciono komunikacionih tehnologija koje su doprinijele širenju znanja u svim pravcima velikom brzinom. On predstavlja novu dimenziju menadžment pristupa i krupan istraživački izazov teorije i prakse menadžmenta uz važnu determinantu da umjesto djelovanja na organizaciju nakon što se desi promjena, bira pristup proaktivnog djelovanja. Takođe, menadžment znanja diktira veću sposobnost učenja preduzeća i djeluje na organizaciju tako što inicira promjene.

Ima više opredjeljenja u pogledu definisanja menadžmenta znanja. Prvo, menadžment znanja tretira se kao proces koordinacije i eksploatacije resursa organizacionih znanja sa svrhom stvaranja konkurentске prednosti (Drucker, 1999). Drugo, menadžment znanja se definiše kao proces sveobuhvatnih promjena na temelju eksploatacije resursa znanja u organizaciji i

kontinuiranog unaprijeđenja organizacionih performansi, jačanjem i kvalitetnijim povezivanjem elemenata organizacionog dizajna (Forcadell, F. J. & Guadamillas, F., 2002). Treće, menadžment znanja se može predstaviti kao sistematizovan i organizovan proces putem kojeg se znanje unutar organizacije čini dostupnim svim pojedincima i grupama ljudi (zaposlenim), a u cilju unaprijeđenja organizacionih performansi i rezultata poslovanja (Đorđević-Boljanović, 2009). Četvrto, brojni autori ga opisuju kao fazni proces, koji najčešće obuhvata: stvaranje znanja, osvajanje znanja, čuvanje znanja, podjelu znanja sa drugima i primjenu znanja (Sydänmaanlakka, P., 2002). Peto, menadžment znanja ima brojne pozitivne efekte među kojima se izdvaja efekat poboljšanja performansi i jačanja konkurentske pozicije organizacije već u prvoj godini (North, K. & Hornung, T., 2002), a potvrđena je i pozitivna korelacija menadžmenta znanja sa inovativnošću organizacije (Akgül, Y. & Tunca, Z., 2016).

U turbulentnom okruženju, koje odlikuju stalne promjene, i uz jasnu težnju da organizacione, odnosno netehnološke inovacije idu korak ispred tehnoloških inovacija, kako bi čovjek na dobar način kontrolisao procese i znao da iskoristi najbolje mogućnosti iz domena svega što tehnologija danas nudi, menadžment znanja sve više postaje predmet interesovanja naučne i stručne javnosti. Menadžment znanja pored adekvatne (re)konfiguracije sistema kroz organizacioni dizajn, treba da obezbijedi i adekvatnu – znanjem determinisanu primjenu, odnosno funkciju izvršenja, u skladu sa strukturnim komponentama organizacionog dizajna, a sve u svrhu što kvalitetnijeg ostvarivanja organizacionih ciljeva.

Organizacioni dizajn je pitanje koje već dugo vremena u kontinuitetu zaokuplja pažnju istraživača i u teorijskoj i u praktičnoj ravni. Ujedno organizacioni dizajn, koji podrazumijeva projektovanje organizacije, na najbolji način ilustruje činjenicu da su teorija i empirija komplementarne aktivnosti, koje jedino kada su međusobno podržavajuće, zajednički doprinose razvoju savremenih pristupa proučavanju menadžment fenomenima, ali i kvalitetnijem učinku organizacije. Samim tim, u naučnoj literaturi se može naći veliki broj radova kako teoretičara menadžmenta, tako i onih koji su bliži praksi menadžmenta, a koji se tiču problema organizacionog dizajna, ili tzv. procesa projektovanja organizacije.

Organizacionom dizajnu se, takođe, u literaturi pristupa na različite načine. Prvo, prema Herbertu Sajmonu, može se definisati kao menadžment aktivnost koja se tiče izbora ciljeva, strategije, modela organizacione strukture uz kontingencijski pristup, kao i izbora sistema donošenja odluka (Rumelt, R., 1974). Drugo, posmatra se kao proces planiranja uređenja odnosa između elemenata kako bi se najbolje ispunila određena svrha, ali i ishod oblikovanja i usklađivanja svih komponenti organizacije u postizanju određene misije (Stanford, N., 2007). Treće, istraživanja pokazuju da se sposobnost organizacije posmatrana kroz prizmu njene efikasnosti velikim dijelom duguje upravo usaglašenosti između različitih elemenata organizacionog dizajna (Obel, 1993; Doty i dr., 1993; Volberda i dr., 2012; Burton i dr., 2015). Četvrto, organizacioni dizajn predstavlja menadžerske odluke i primjenu odluka o tome kako obavljati poslove i aktivnosti od strane zaposlenih, uključujući i odluke o tome kako će se izvršiti zadaci i aktivnosti, definisati nadležnosti i odgovornosti, kao i to kako će se izvršiti proces departmanizacije (Dimovski, V., Penger, S. & Škerlavaj, M., 2007). Peto, organizacioni dizajn portretira se kao poseban oblik rješavanja ljudskih problema u kojem je osnovni zadatak da više pojedinaca sa različitim znanjima i interesima usmjerite ka kolektivnom postignuću koje ne bi mogli ostvariti djelujući individualno (Puranam, P., 2012). Šesto, dizajn organizacije može, kao alat, omogućiti menadžerima da stvore produktivno, ugodno radno okruženje za ostvarivanje novih ciljeva, koji će služiti pojedinačnim, ali i kolektivnim interesima (Snow, C. C., Fjeldstad, Ø. D., Lettl, C. & Miles, R. E., 2010). Sedmo, organizacioni dizajn predstavlja proces odlučivanja

koji uključuje dva glavna pitanja: prvo, podjelu ukupnog zadatka organizacije na manje djelove i jedinice; i drugo koordinaciju manjih jedinica i djelova kako bi se zajedno uklopili u svrhu postizanja većeg zadatka, tj. organizacionih ciljeva (Burton, R. M., Obel, B. & Hakonsson D. D., 2015). Osmo, organizacioni dizajn je jedan od faktora koji u velikoj mjeri utiče na kvalitet primjene menadžmenta znanja (Claver-Cortés, E., Zaragoza-Sáez, P. & Pertusa-Ortega, E., 2007).

S obzirom na to da se u literaturi najčešće menadžment znanja vezuje isključivo za privatni sektor i profitne organizacije (Špaček, 2016), u ovom radu će menadžment znanja biti posmatran kroz primjer zdravstvenih organizacija, javnih i privatnih, neprofitnih i profitnih. Izbor zdravstvenih organizacija učinjen je iz tri razloga: prvo, zato što zdravstvo predstavlja jednu od najodgovornijih i najzahtjevnijih društvenih djelatnosti, uvažavajući činjenicu da se svaka promjena unutar zdravstvenog sistema odražava i na kvalitet života građana; drugo, zato što se zdravstvene organizacije konstantno suočavaju sa problemom rastuće tražnje usljed starenja populacije, povećanog broja hroničnih bolesti, ubrzanog tempa življenja i stila života (Janssen, M. & Moors, E. H. M., 2013) koji često čini da se posao i zarada nameću kao prioritet u odnosu na čovjekovo zdravlje; i treće, zato što je Crna Gora posmatrano po evropskom zdravstvenom potrošačkom indeksu (EHCI – engl. *Euro Health Consumer Index*) u posljednje tri godine među tri posljednjeplasirane zemlje. U tom smislu, postoje velike rezerve i mogućnosti za unaprijeđenje sistema rada zdravstvenih organizacija u Crnoj Gori, a menadžment znanja i organizacioni dizajn su važni faktori koji mogu doprinijeti poboljšanju kvaliteta rada, i odgovoriti na stalno rastuća očekivanja građana u pogledu potrebe poboljšanja kvaliteta zdravstvene zaštite.

B2. Cilj i hipoteze

Tema istraživanja predložene disertacije je „Menadžment znanja i organizacioni dizajn kao faktori kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija“. Osnovni cilj istraživanja je da pruži temeljnu teorijsku i empirijsku analizu mogućnosti poboljšanja kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija, kroz primjenu modela menadžmenta znanja i izbor adekvatne konfiguracije elemenata organizacionog dizajna. Posebno će biti tretirani odnos između menadžmenta znanja i kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija, kao i uticaj elemenata organizacionog dizajna i njihove različite kombinacije na kvalitet zdravstvenih usluga. Takođe, istraživanjem će biti analizirana i međusobna relacija menadžmenta znanja i organizacionog dizajna, a sve u svrhu stvaranja potpunijeg uvida u njihovo dejstvo na efikasnost i efektivnost u pružanju usluga zdravstvenih organizacija.

Osim navedenog, cilj doktorske disertacije je i da analizira postojeće stanje koje se tiče: prvo, nivoa zastupljenosti i kvaliteta primjene menadžmenta znanja u zdravstvenim organizacijama u Crnoj Gori; drugo, kvaliteta usklađenosti elemenata organizacionog dizajna zdravstvenih organizacija u Crnoj Gori; i treće, kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija u Crnoj Gori. Uvažavajući geografsku disperziju zdravstvenih organizacija kao jedinica analize, biće učinjen i istraživački napor da se na temelju komparativnog pristupa analiziraju i osnovne razlike u razmatranim aspektima između zdravstvenih organizacija iz različitih jedinica lokalne samouprave, zatim da se analiziraju razlike između privatnih i javnih zdravstvenih organizacija, te u konačnom da se rezultati dobijeni u Crnoj Gori uporede sa podacima iz drugih zemalja.

Uvažavajući činjenicu da je Crna Gora po pitanju kvaliteta zdravstvenih usluga među posljednjeplasiranim u Evropi (mjereno evropskim zdravstvenim potrošačkim indeksom), to je

cilj ovog rada i da iz odgovarajućeg naučno-teorijskog ugla, kroz analizu empirijskih podataka, dođe do konkretnih i relevantnih zaključaka u odnosu na načine putem kojih se kvalitet usluga zdravstvenih organizacija u Crnoj Gori može unaprijediti.

Stoga, osnovni cilj disertacije se može raščlaniti na sljedeće ciljeve:

1. Istražiti ulogu menadžmenta znanja u poboljšanju poslovnih performansi organizacije i načine putem kojih se koristeći pristupe i tehnike menadžmenta znanja može uticati na povećanje kvaliteta usluga.
2. Analizirati različite pristupe projektovanju organizacije, u svrhu sagledavanja zakonitosti u optimizaciji usklađenosti elemenata organizacionog dizajna, koje utiču na povećan kvalitet usluga organizacije.
3. Detaljno istražiti uticaj usklađenosti elemenata organizacionog dizajna na kvalitet pruženih usluga zdravstvenih organizacija.
4. Utvrditi način i karakter uticaja menadžmenta znanja na kvalitet usluga zdravstvenih organizacija.
5. Ispitati međusobni odnos između menadžmenta znanja i organizacionog dizajna.
6. Utvrditi validne mjerne instrumente za menadžment znanja, organizacioni dizajn i kvalitet zdravstvenih usluga putem kojih će se sprovesti empirijski dio istraživanja.
7. Dimenzionirati osnovne faktore koji determinišu osnovne istraživačke konstrukte, te ustanoviti dodatne veze između tih pojedinačnih faktora i osnovnih varijabli u modelu, shodno osnovnom konceptu istraživačkog modela.
8. Sprovesti empirijsko istraživanje u cilju objektivne analize postojećeg stanja u pogledu zastupljenosti menadžmenta znanja i kvaliteta organizacionog dizajna u crnogorskim zdravstvenim organizacijama, uz davanje naučno utemeljenih prijedloga donosiocima odluka u svrhu poboljšanja kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija u budućem periodu.
9. Uraditi komparativnu analizu kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija koje su predmet empirijskog dijela istraživanja u odnosu na dvije osnovne dimenzije mjerenja (menadžment znanja i organizacioni dizajn), ali i u odnosu na vlasništvo zdravstvene organizacije (privatno ili javno) i demografsku strukturu lokaliteta u kojem posluje.
10. Proširivanje postojećih znanja o faktorima koji utiču na kvalitet usluga zdravstvenih organizacija, te popunjavanja učenog jaza, kako u empirijskim istraživanjima, tako i u teoriji, o vezi između menadžmenta znanja, organizacionog dizajna i kvaliteta zdravstvenih usluga.

Identifikovani ciljevi biće ostvareni kroz sljedeće faze istraživanja:

1. Istraživanje sekundarnih podataka koji se tiču primjene menadžmenta znanja, projektovanja organizacije i kvaliteta zdravstvenih usluga na primjeru zdravstvenih organizacija u Crnoj Gori.
2. Istraživanje odgovarajuće naučne literature, sa svrhom utvrđivanja uticaja menadžmenta znanja i usklađenosti elemenata organizacionog dizajna na kvalitet usluga zdravstvenih organizacija, ali i upoznavanja sa svim relevantnim zaključcima koje nudi bogat fond stručne literature u ovim oblastima.
3. Priprema empirijskog istraživanja, odnosno kreiranje anketnog upitnika, te priprema pitanja za polustrukturirane intervjuje čija je svrha produbljivanje analize i triangulacija podataka.
4. Anketiranje odgovornih osoba u zdravstvenim organizacijama – direktora zdravstvenih organizacija, šefova medicinskog osoblja i glavnih medicinskih sestara, ali i anketiranje korisnika usluga zdravstvenih organizacija.

5. Intervjuisanje odgovornih osoba u zdravstvenim organizacijama – direktora zdravstvenih organizacija.
6. Statistička obrada dobijenih podataka putem softvera SPSS (kvantitativna analiza) i NVivo (kvalitativna analiza).
7. Primjena teorijskih elemenata koji su ocijenjeni kao značajni za ovo istraživanje pri analizi empirijskih podataka na primjeru zdravstvenih organizacija iz Crne Gore i testiranje hipoteza.
8. Provođenje komparativne analize kako bi se istražili različiti pristupi i faktori koji utiču na kvalitet zdravstvenih usluga.
9. Izvođenje zaključaka koji se tiču uticaja menadžmenta znanja i usklađenosti elemenata organizacionog dizajna (uz sagledavanje svih determinišućih faktora i ustanovljenih relacija) na kvalitet usluga zdravstvenih organizacija.
10. Formulisanje konkretnih – praktičnih preporuka koje se tiču mogućnosti poboljšanja kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija u Crnoj Gori.

Uvažavajući aktuelne trendove u literaturi koja se tiče metodologije naučno-istraživačkog rada, kao i stručnoj literaturi koja pokriva istraživački metod i domen ove doktorske disertacije, istraživanje će biti usmjeravano najprije putem istraživačkih pitanja, koja pružaju punu slobodu istraživaču, u smislu odbijanja „unaprijed utvrđenih“ relacija između istraživačkih konstrukata. Formulisanje istraživačkih pitanja traži od istraživača novi, fleksibilan pristup, tj. da bude otvoren za nove i neočekivane rezultate (Gray, 2009), dok kombinovani istraživački metod omogućava da veze među različitim komponentama modela budu elastične, bez rigidnih pravila i fiksnih implikacija.

Ovako dimenzionirano istraživanje, za svoju metodološku potku istraživanja uzima četiri istraživačka pitanja, koja su definisana u skladu sa ciljevima doktorske disertacije, i to:

1. Kako menadžment znanja i organizacioni dizajn mogu poboljšati kvalitet usluga zdravstvenih organizacija?
2. Kakav je međusobni odnos menadžmenta znanja i organizacionog dizajna u cilju poboljšanja kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija?
3. U kojoj mjeri je menadžment znanja zastupljen u zdravstvenim organizacijama u Crnoj Gori?
4. Koliko se u zdravstvenim organizacijama u Crnoj Gori vodi računa o potrebi permanentnog internog i eksternog usklađivanja elemenata organizacionog dizajna i transformacije organizacije u svrhu povećanja kvaliteta zdravstvenih usluga?

Na temelju istraživačkih pitanja, dalje istraživanje će biti usmjeravano paralelno sa prikupljanjem i obradom podataka iz empirijskog dijela, kroz konstruisanje većeg broja hipoteza.

U ovoj fazi istraživanja, za potrebe polaznih istraživanja polazi se od dvije osnovne hipoteze.

H1: Veća zastupljenost i primjena menadžmenta znanja u organizaciji utiče na povećanje kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija.

H2: Rekonfiguracija organizacionog modela zasnovana na internom i eksternom usklađivanju elemenata organizacionog dizajna vodi ka povećanom kvalitetu usluga zdravstvenih organizacija.

Ovako modelirano istraživanje, uslovljeno je potrebom da se svako od posmatranih pitanja bliže i potpunije razmotri sa stanovišta za njega relevantnih momenata i elemenata, koji ga čine

prepoznatljivim od ostalih, te daju najviše osnova za razumijevanje njegove suštine.

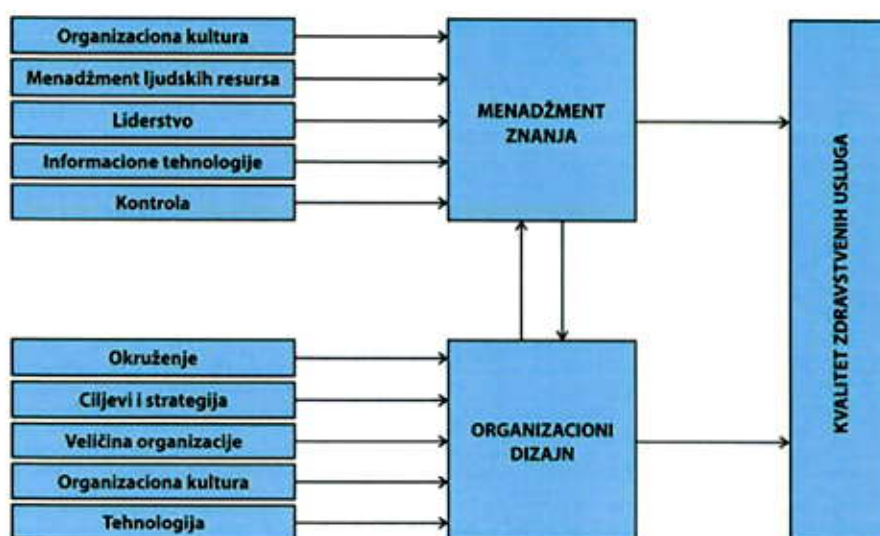
Testiranje osnovnih hipoteza vršiće se empirijskim istraživanjem na primjeru 30 zdravstvenih organizacija, na način kako je to objašnjeno u nastavku, dok će se shodno osnovnom konceptu istraživačkog modela (Dijagram br. 1), a u skladu sa savremenim trendovima u domenu metodologije kombinovanog – kvantitativnog i kvalitativnog istraživanja, tokom obrade i agregacije podataka, u kasnijim fazama istraživanja, biti određen i konkretan set determinišućih varijabli, uz konstrukciju dodatnih relacija, međuzavisnosti i objašnjenja svih relevantnih fenomena vezanih za predmet istraživanje doktorske disertacije.

B3. Metode i plan istraživanja

Na samom startu biće detaljno analizirana literatura o menadžmentu znanja i organizacionom dizajnu, kao i zdravstvenim organizacijama u međunarodnim časopisima i relevantnim dokumentima na terenu, korišćenjem *Grounded Theory* metoda (metod utemeljene teorije). Ova kvalitativna metoda se koristi za razvijanje teorije zasnovane na sistematizovanom prikupljanju i analizi podataka. Kao rezultat sakupljenih i analiziranih teorijskih i empirijskih podataka, generiše se nova teorija koja se sastoji od skupa vjerodostojnih odnosa predloženih među konceptima i skupovima teorijskih koncepata. U osnovi je riječ o induktivnom metodološkom pristupu, gdje se proces validacije vrši, ne kao testiranje u kvantitativnom smislu, već kao upoređivanje teorijskih koncepata i odnosa između varijabli tokom istraživanja. Na taj način, istraživaču se omogućava da definiše koncepte po svojim svojstvima i dimenzijama, omogućavajući mu konceptualno strukturiranje, i time formiranje novih logičkih, sistematskih i objašnjavajućih šema (Strauss, A. L. & Corbin, J. M., 1998).

Istraživačka pitanja podrazumijevaju detaljno razumijevanje proučavanih fenomena. Osnovni istraživački problem, modeliran kroz tri ključna istraživačka konstrukta predstavljen je na dijagramu 1.

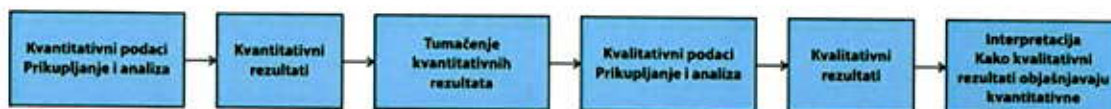
Dijagram 1. – Osnovni konceptualni model istraživačkog problema

Kao što se na dijagramu može primijetiti istraživanje je utemeljeno na tri osnovna konstrukta: menadžment znanja, organizacioni dizajn i kvalitet zdravstvenih usluga, mjereno zadovoljstvom korisnika usluga i zaposlenih u zdravstvenom sektoru.

Metodološki dio biće izgrađen koristeći pristup kombinovanog metoda istraživanja, prilikom kojeg istraživač u društvenim naukama prikuplja i kvantitativne (zatvorene) i kvalitativne (otvorene) podatke, integriše ih, a zatim kreira tumačenja zasnovana na snagama oba seta podataka u svrhu razumijevanja istraživačkih problema (Creswell, J. W., 2015). U istraživanju će se koristiti sekvencijalni dizajn kombinovanog metoda istraživanja predstavljen dijagramom 2.

Dijagram 2. – Sekvencijalni dizajn kombinovanog – mješovitog metoda istraživanja

Izvor: Creswell, J. W., 2015

Jedinice analize biće zdravstvene organizacije u Crnoj Gori koje obavljaju izrazito značajnu i odgovornu djelatnost, od šireg značaja za društvo u cjelini i to: 1) Klinički centar Crne Gore i Institut za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „Dr Simo Milošević“ AD Igalo, kao najreprezentativnije zdravstvene ustanove u Crnoj Gori, 2) svi domovi zdravlja (18 jedinica) i opšte bolnice (7 jedinica), po osnovu najkompletnijeg portfolija zdravstvenih usluga i 3) tri privatne zdravstvene organizacije (po jedna iz centralnog, sjevernog i južnog regiona zemlje), kako bi se omogućila adekvatna komparacija privatnog i javnog sektora, profitnog i neprofitnog.

Empirijski dio će biti obavljen prikupljanjem sekundarnih podataka, anketiranjem i intervjuisanjem. U traženje odgovora na osnovni naučni problem doktorske disertacije krenuće se putem prikupljanja i analize sekundarnih podataka. Cilj je steći širi uvid u definisani problem, utvrditi naučne pravilnosti između menadžmenta znanja, organizacionog dizajna i kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija, kao i načine i mogućnosti poboljšanja kvaliteta zdravstvenih usluga. Biće analizirane relevantne dostupne informacije, vodeći računa o njihovoj pouzdanosti i tačnosti. Primarno će biti analizirani istraživački radovi iz sljedećih naučnih baza: *Academy of Management*, *EBSCO*, *Emerald*, *OECD iLibrary*, *Oxford Journals Online*, *Sage Journals Online*, *ScienceDirect*, *Scopus*, *SpringerLink*, *Taylor and Francis Online*, *Web of Science*, *Wiley Online Library*, *JSTOR* i *Ulrichs Web*. Takođe biće analizirani i različiti dokumenti i akti koji sa mikro i makro aspekta determinišu funkcionisanje zdravstvenih organizacija, a planirana je i ciljana pretraga veb stranica organizacija uključenih u istraživanje. U ovom domenu, biće potrebno koristiti više metoda prilikom obrade sekundarnih podataka i to: istorijski metod, metod analize i sinteze, komparativni metod, metod uzorka, metod generalizacije, metod indukcije i dedukcije, metod modeliranja, metod kompilacije, deskriptivni metod, metod klasifikacije i statistički metod.

Istraživački metod će se sastojati od anketnog upitnika koji će terenskim istraživanjem biti distribuiran zaposlenim u zdravstvenim organizacijama u Crnoj Gori, kao i dominantno elektronski korisnicima usluga zdravstvenih organizacija. Za anketno istraživanje pripremljen je standardizovani upitnik prilagođen kvantitativnim istraživanjima (prvi dio upitnika koji se tiče menadžmenta znanja razvio je Dauns (Downes, T. V., 2014), drugi dio posvećen organizacionom dizajnu razvila je grupa autora Barton, Obel i Hakonson (Burton, R. M., Obel, B. & Hakonsson D. D., 2015), dok je treći dio upitnika, koji se odnosi na kvalitet zdravstvenih usluga, razvila grupa autora Li, Delin, Bunda i Kim (Lee, H., Delene, M., Bunda, M. A., Kim, C., 2000). Navedeni modeli upitnika pretrpjeli su inkrementalna prilagođavanja u skladu sa prirodom proučavanog problema doktorske disertacije.

Upitnik se sastoji iz tri zasebne cjeline, skladno osnovnom istraživačkom problemu. Prvi dio upitnika odnosi se na menadžment znanja i njegovu zastupljenost u zdravstvenim organizacijama. Drugi dio, ispituje kvalitet organizacionog dizajna zdravstvenih organizacija, kroz prizmu usklađenosti elemenata organizacionog dizajna. Treći dio upitnika, mjeri zadovoljstvo korisnika usluga i zaposlenih u zdravstvenim organizacijama. Poseban dio upitnika činiće i osnovne demografske informacije koje se tiču pola, stepena obrazovanja, lokacije, godišta i dr. Upitnici sadrže dihotomna, zatvorena i otvorena pitanja. Zatvorena pitanja se odnose na informacije koje se odnose na pol, stepen obrazovanja, godine radnog iskustva i sl. Za ispitivanje mišljenja ispitanika koristiće se Likertova skala od pet nivoa, a na kraju upitnika dato je i nekoliko otvorenih pitanja sa ciljem produbljivanja analize.

Prikupljeni podaci će biti analizirani kroz korišćenje statističkog softverskog paketa za istraživanja u društvenim naukama – SPSS (engl. *Statistical Package for the Social Sciences*), verzija softvera 24. Od statističkih metoda i tehnika planirano je da se koristi deskriptivna statistika, analiza pouzdanosti, T-test, analiza varijanse, korelaciona i regresiona analiza. U okviru deskriptivne statistike biće potrebno utvrditi apsolutne i relativne frekvencije, mjere centralne tendencije, mjere varijacije i procjenu normalnosti distribucije (D'Agostino-Pearsonov, Kolmogorov-Smirnov test). Validacija planiranih istraživačkih instrumenata sprovedeće se na temelju analize interkorelacije, analize ukupne korelacije i faktorske analize. Za utvrđivanje odnosa između zavisnih i nezavisnih varijabli, koristiće se koeficijenti korelacije. Da bi se provjerila faktorska struktura skupa posmatranih varijabli, koristiće se CFA (engl. *Confirmatory Factor Analysis*) metodologija, koja je i najčešće korišćeni oblik faktorske analize u društvenim istraživanjima (Kline, R. B., 2010). S obzirom na to da se pomoću korelacije ne može utvrditi uzročno-posljedična veza između varijabli, već samo njihova povezanost, pristupiće se regresionoj analizi. Regresiona analiza će se koristiti za identifikaciju faktora koji značajno doprinose predviđanju zavisnih varijabli i veličini efekta svake nezavisne varijable za zavisnu varijablu, kao i za procjenu jedinstvenog doprinosa zavisnoj varijabli svake nezavisne varijable. Da bi se testirala validnost modela dobijenih regresionom analizom, tj. u svrhu adekvatne provjere doprinosa predviđenog seta varijabli u objašnjenju zavisne varijable, provešće se hijerarhijska regresiona analiza i automatsko linearno modeliranje (LINEAR).

Nakon kvantitativne analize, utvrdiće se teme koje treba detaljnije istražiti, te će se na osnovu toga definisati pitanja za polustrukturirane intervjuje koji će biti sprovedeni, kao jedan od najčešćih pristupa intervjuisanju u kvalitativnom istraživanju. Shodno sekvencijalnom dizajnu mješovitog metoda istraživanja, pitanja za intervju kreiraju se nakon kompletiranja kvantitativne analize. Ipak, uopšteno posmatrano, osnovna pitanja intervjua dominantno će pokrivati glavne teme i koncepte koji su navedeni u pregledu literature koristeću metod *Grounded Theory* (Liophanich, C., 2014). Biće sprovedeno 30 intervjua sa rukovodiocima sektora menadžmenta ljudskih resursa ili direktorima zdravstvenih organizacija, u svrhu triangulacije podataka, koja će obezbijediti veću validnost dobijenih nalaza. U svrhu veće pouzdanosti podataka, intervjui će biti snimljeni i transkribovani, a za obradu podataka biće korišćen softverski paket *Nvivo*, koji podržava mješoviti istraživački metod i omogućava najviši nivo obrade podataka iz različitih izvora.

O rezultatima će se razgovarati i sa drugim istraživačima, koji bi diskutovali o dobijenim nalazima, a planirana je kao zaseban segment istraživanja i komparativna analiza rezultata sa zdravstvenim organizacijama iz drugih evropskih zemalja. Za analizu zdravstvenih organizacija iz evropskih zemalja koristiće se *Case Study* metod (tzv. metod studije slučaja). Studija slučaja ima dugu tradiciju u više akademskih disciplina, a veoma često se koristi u studijama organizacije i

menadžmenta, zbog svoje sposobnosti da na dobar i cjelovit način prezentuje stvarne situacije. Preporučuje se kad je potrebno odgovoriti na pitanja koja počinju sa „šta“, „kako“ i „zašto“. Riječ je o svojevrsnoj empirijskoj istrazi savremenih fenomena (slučaja) stavljenog u kontekst njegovog okruženja, pogotovo kada granice između fenomena i konteksta nijesu jasno vidljive (Yin, R. K., 2012). Zasnovan je na višestrukim izvorima podataka koji će obezbijediti triangulaciju u svrhu povećanja validnosti zaključaka, a osnovni izvori podataka su: 1) direktna zapažanja, 2) intervjui, 3) arhivska evidencija, 4) dokumenti, 5) posmatranje učesnika i 6) fizički artefakti. Ovim bi bilo omogućeno i poređenje crnogorske i evropske prakse u pogledu razvoja menadžmenta znanja i kvaliteta organizacionog dizajna zdravstvenih organizacija.

B4. Naučni doprinos

Doprinos predložene doktorske disertacije je trostruk:

Prvo, teorijski – analiza menadžmenta znanja u organizacionom dizajnu zdravstvenih organizacija u Crnoj Gori, dopriniće širem prihvatanju i razumijevanju menadžmenta znanja uz adekvatnu konfiguraciju dizajna organizacije u zdravstvenim organizacijama i produbiti teorijska saznanja o odnosu menadžmenta znanja i organizacionog dizajna. Doktorska disertacija pružiće kritičku naučnu analizu postojeće literature o menadžmentu znanja i organizacionom dizajnu, te samim tim unaprijediti razumijevanje kako se i koliko od ovih teorija može primijeniti u praksi.

Drugo, metodološki, većina prethodnih istraživanja o menadžmentu znanja i organizacionom dizajnu oslanja se prvenstveno na kvalitativne metode istraživanja i studije slučajeva, dok je ovo istraživanje jedinstveno zbog prilagođavanja razvijenih metodoloških instrumenata zdravstvenim organizacijama. Ova disertacija razvija novi pristup proučavanju menadžmenta znanja i organizacionog dizajna, kroz kombinaciju kvantitativnog i kvalitativnog istraživanja uz triangulaciju podataka upitnika putem dubinskih intervjua.

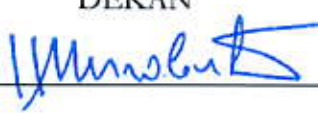
Treće, empirijski, ova doktorska disertacija može pomoći zdravstvenim organizacijama u Crnoj Gori da sprovedu aktivnosti na identifikaciji faktora koji bi im mogli pomoći da poboljšaju njihovo funkcionisanje, što može rezultirati njihovim sveukupno posmatrano, boljim performansama i samim tim višem nivou kvaliteta zdravstvenih usluga u Crnoj Gori.

B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja

Finansijski i organizaciono istraživanje je optimalno programirano, te ne iziskuje značajna finansijska sredstva i moguće ga je sprovesti u skladu sa postavljenim vremenskim okvirom. Komisija je mišljenja da Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore u Podgorici može obezbijediti adekvatne finansijske i organizacione uslove za realizaciju istraživanja neophodnog za izradu ove doktorske disertacije.

Mišljenje i prijedlog komisije

Prema mišljenju Komisije, doktorska disertacija kandidata mr Ivana Radevića čiji je naslov „Menadžment znanja i organizacioni dizajn kao faktori kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija“ predstavlja originalan i vrijedan naučno istraživački poduhvat.

Predloženi sadržaj, metode i izabrana istraživačka strategija su naučno fundirani i inovativni, te kao takvi intrigiraju naučnu i profesionalnu zajednicu, uz očekivanje konkretnih, zanimljivih i korisnih rezultata u teorijskom i praktičnom smislu.		
Kandidat je zadovoljio sve neophodne kriterijume i uspješno odbranio polazna istraživanja.		
Komisija predlaže da se prihvati prijedlog doktorske disertacije mr Ivana Radevića pod naslovom "Menadžment znanja i organizacioni dizajn kao faktori kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija" i odobri dalji rad na njoj.		
Prijedlog izmjene naslova		
/		
Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora		
/		
Planirana odbrana doktorske disertacije		
2019. (zimski semestar)		
Izdvojeno mišljenje		
/		Ime i prezime _____
Napomena		
/		
ZAKLJUČAK		
Predložena tema po svom sadržaju odgovara nivou doktorskih studija.	<u>DA</u>	NE
Tema je originalan naučno-istraživački rad koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije.	<u>DA</u>	NE
Kandidat može na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz adekvatno mentorsko vođenje realizuje postavljeni cilj i dokaže hipoteze.	<u>DA</u>	NE
Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata		
Prof. dr Božo Mihailović, Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore, Crna Gora (Titula, ime i prezime, ustanova i država predsjednika komisije)		
Prof. dr Vlado Dimovski, Ekonomski fakultet Univerziteta u Ljubljani, Slovenija (Titula, ime i prezime, ustanova i država člana komisije)		
Prof. dr Anđelko Lojpur, Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore, Crna Gora (Titula, ime i prezime, ustanova i država člana komisije)		
U Podgorici, 28. 09. 2018.		
		DEKAN

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA	
Prof. dr Božo Mihailović	1. Kako ćete sprovesti terensko istraživanje u Crnoj Gori?
Prof. dr Vlado Dimovski	1. Koja potencijalna ograničenja prepoznajete u procesu empirijskog istraživanja?
	2. Koji dio istraživanja iz disertacije planirate da objavite u formi naučnog rada u referentnom međunarodnom časopisu?
Prof. dr Anđelko Lojpur	1. U kom segmentu je proces dizajniranja organizacije u uslovima brzorastućih promjena pretrpio radikalnu transformaciju?
	2. Koji inputi u procesu stvaranja novostvorene vrijednosti u savremenim organizacijama će biti značajnije efektivirani potpunijom primjenom koncepta menadžmenta znanjem?
(Titula, ime i prezime člana komisije)	/
	/
	/
(Titula, ime i prezime člana komisije)	/
	/
	/
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	
(Ime i prezime)	/
	/
	/
(Ime i prezime)	/
	/
	/
(Ime i prezime)	/
	/
	/
ZNAČAJNI KOMENTARI	
/	
/	
/	

Crna Gora
UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET

Broj III/2255
Podgorica, 06/09/2018. god.

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 14 Statuta Univerziteta Crne Gore, u vezi sa članom 34 Pravila doktorskih studija, Senat Univerziteta Crne Gore, u postupku razmatranja prijedloga Vijeća Ekonomskog fakulteta i na prijedlog Odbora za doktorske studije, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 06.09.2018. godine, donio je sljedeću

ODLUKU

I
Imenuje se Komisija za ocjenu podobnosti doktorske teze pod radnim nazivom kandidata mr Ivana Radevića, u sastavu:

1. Dr Vlado Dimovski, redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani,
2. Dr Anđelko Lojpur, redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore,
3. Dr Božq Mihailović, redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, u penziji.

II
Zadatak Komisije je da, u roku od 45 dana od dana javnog izlaganja studenta podnese Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Izvještaj o ocjeni podobnosti doktorske teze i kandidata.

III
Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03- 539/5-1
Podgorica, 06.09.2018.godine

PREDSJEDNIK SENATA

Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET
EKONOMIJA

Broj dosijea: 1/2013

Na osnovu člana 165 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG" br. 60/03) i službene evidencije, a po zahtjevu Radević Vukota Ivan, izdaje se

POTVRDA O STUDIRANJU

Student **Radević Vukota Ivan**, rođen **22-10-1986** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisan je studijske **2013/2014** godine, u **II** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **akademske doktorske studije**, studijski program **EKONOMIJA**, koji realizuje **EKONOMSKI FAKULTET - Podgorica** Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Studijske **2013/2014** godine prijavio je *da sluša* **1** predmeta sa **30.00** (trideset) ECTS kredita.

Po prvi put iz **II (druge)** godine, prijavio je *da sluša* **1** predmeta sa **30.00** (trideset) ECTS kredita, što iznosi **50.00%** od ukupnog broja ECTS kredita u **II** godinu.

Saglasno Statutu Univerziteta Crne Gore, **Radević Vukota Ivan** je po prvi put prijavio *da sluša* **manje od 2/3**, odnosno **66,67% (šezdesetšest 67/100 %)**, od ukupnog broja ECTS kredita sa **II** godine i studijske **2013/2014** **nema status redovnog studenta** koji se **samofinansira**.

Uvjerjenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj: 18 / 10 -
Podgorica, 04.10.2018 godine

SEKRETAR,

Radević Vukota Ivan

Na osnovu člana 18 stav 1 tačka 5 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa članom 12 Pravilnika o ekvivalenciji stečenog obrazovanja, Senat Univerziteta Crne Gore, razmatrajući predlog Vijeća Ekonomskog fakulteta o priznavanju ispita studentima doktorskih studija, na sjednici održanoj 19.12.2013. godine donio je sljedeću

ODLUKU

I

Studentima doktorskih studija na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore: Mr Sonji Popović, mr Veselinu Krstičeviću, mr Mariji Đuklć i mr Ivanu Radeviću, sa završenim postdiplomskim magistarskim studijama u trajanju od dvije godine, u postupku priznavanja stečenog obrazovanja, za nastavak obrazovanja na doktorskim studijama, priznaju se isplati sa završenih postdiplomskih magistarskih studija, prema predlogu Vijeća Ekonomskog fakulteta br. 01/2681 od 11.12.2013. godine

II

Sastavni dio ove odluke je Predlog Vijeća Ekonomskog fakulteta br. 01/2681 od 11.12.2013. godine

III

Odluka stupa na snagu dano donošenja.

Broj:08-2627/1
Podgorica, 19.12.2013.godine

PREDSJEDNIK SENATA

Mirko Stjepanović
Prof. dr Predrag Miranović